

Sygn. akt IV U 409/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania B. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 26 lutego 2013 roku nr (...)

w sprawie B. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rentę socjalną

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 409/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 16 kwietnia 2014 roku

Decyzją z dnia 26 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił B. L. prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że ubezpieczonej nie przysługuje prawo do renty socjalnej z uwagi na to, że nie spełnia warunków określonych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej, wobec stwierdzenia przez komisję lekarską ZUS orzeczeniem z dnia 21.02.2013 r., że ubezpieczona nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Od powyższej decyzji odwołała się B. L. domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do renty socjalnej. Na uzasadnienie powyższego podniosła, iż jest osobą niezdolną do podjęcia pracy, od wielu lat pozostaje w stałym leczeniu psychiatrycznym, a stan jej zdrowia nie uległ poprawie.

W pisemnej odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że odmowa przyznania renty socjalnej pozostawała w zgodzie z przepisami ustawy o rencie socjalnej z uwagi na fakt, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS nie uznano odwołującą za całkowicie niezdolną do pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. L. urodziła się w dniu (...) roku.

Ubezpieczona pobierała rentę socjalną w okresie od 1.10.2003 r. do 31.01.2013 r.

W dniu 14.12.2012 roku ubezpieczona ponownie złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty socjalnej.

Orzeczeniem z dnia 31.01.2013 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że stan zdrowia ubezpieczonej nie pozwala na uznanie jej za całkowicie niezdolną do pracy. Na skutek wniesionego sprzeciwu komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 21.02.2013 roku, w całości podtrzymała powyższe rozstrzygnięcie.

Wobec nie stwierdzenia przez komisję lekarską ZUS całkowitej niezdolności do pracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 26.02.2013 roku odmówił wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej, od której to decyzji odwołała się.

dowód: akta organu rentowego

W toku niniejszego postępowania sądowego u odwołującej stwierdzono osobowość histrioniczną, reakcje sytuacyjne depresyjne w wywiadzie.

Opiniowana pozostaje w leczeniu psychiatrycznym od wielu lat. Rozpoznaje się u niej zaburzenia depresyjne, depresyjno – lękowe, reakcje sytuacyjne, okresowo zamiary suicydalne, dominuje osobowość zaburzona histrioniczną, rozpoznanie to wielokrotnie potwierdzone podczas licznych hospitalizacji psychiatrycznych. Podczas ostatniej hospitalizacji w lutym 2013 r. nie stwierdzono zaburzeń innych poza osobowością histrioniczną.

Nie stwierdzono choroby psychicznej w sensie psychozy, deficytu intelektu, zespołu psychoorganicznego ani innych chorób endogennych. Stwierdzony problem psychiatryczny, objawy zaburzonej osobowości z okresowymi reaktywnymi dolegliwościami depresyjnymi, aczkolwiek wieloletni, nie pozwala uznać odwołującej się za całkowicie niezdolną do pracy.

dowód:

- opinia sądowo – psychiatryczna z dnia 18.01.2014 r. – k. 21-23,
- opinia uzupełniająca z dnia 15.03.2014 r. – k. 38,
- dokumentacja medyczna z akt ZUS.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zalegających w aktach ZUS dokumentów prywatnych i urzędowych oraz opinii biegłego lekarza.

W całości podzielił Sąd wnioski i tezy wypływające z dokumentów. Ich autentyczność oraz wiarygodność nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Brak więc było jakichkolwiek podstaw – także takich, które należałoby uwzględnić z urzędu – by dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Stąd stosownie do treści art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone, a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

W całości podzielił również Sąd opinie biegłego sądowego lekarza z zakresu psychiatrii. Opinie te w ocenie Sądu są pełne i wyczerpujące, uwzględniają wszystkie zalecenia Sądu, wiarygodnie oddają stan zdrowia odwołującej się. Końcowe ustalenia opinii zostały w sposób prawidłowy a przy tym jasny, logiczny uargumentowane, co sprawia, że spełniają one wymagania zupełności i komunikatywności. Nie stwierdzono w nich niedokładności czy też innych usterek w zakresie poprawności metodologicznej. Biegła, wysokiej klasy specjalista we wskazanej powyżej dziedzinie, udzieliła odpowiedzi na wszystkie postawione pytania, formułując przy tym swe argumenty i wnioski w sposób profesjonalny, logiczny i zrozumiały. Skoro wydane opinie poprzedzone zostały zapoznaniem się biegłej z dokumentacją medyczną zgromadzoną w aktach organu rentowego oraz osobistym badaniem odwołującej się, to przyjęć należało, że biegła posiadała wszelkie informacje niezbędne do sformułowania wniosków.

Nie podważyły wartości dowodowej wydanej opinii zastrzeżenia zgłoszone przez odwołującą w piśmie z dnia 5.02.2014 r. (k. 31).

W opinii uzupełniającej biegła wnikliwie, szczegółowo odniosła się do przedstawionych zarzutów i w sposób nie budzący wątpliwości wyjaśniła słuszność swojego stanowiska w oparciu o aktualny stan wiedzy medycznej (k. 38). Odwołująca bezzasadnie także domagała się przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego, bowiem w orzecznictwie wskazuje się słusznie, że nie uzasadnia potrzeby powołania kolejnego biegłego jedynie ta okoliczność, iż opinia powołanego już biegłego jest dla strony – w jej odczuciu niekorzystna (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 22.07.1997 r., I CKN 174/97, nie publ.). Mając powyższe na uwadze Sąd uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną i nie powoływał dodatkowego dowodu z opinii biegłego.

Ponadto na rozprawie w dniu 16.04.2014 r. (k. 51) odwołująca przedłożyła nową dokumentację medyczną w postaci karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 3.03.2014 r. i postanowienia z dnia 10.03.2014 r. Policji o odmowie wszczęcia śledztwa na okoliczność, że próbowała targnąć się na własne życie.

Odnosząc się do powyższego należy podkreślić, iż w niniejszym postępowaniu ocena stanu zdrowia odwołującej dokonywana jest przez Sąd na dzień wydania zaskarżonej decyzji ZUS. Zatem przedłożenie przez stronę wyników badań, kart pobytu szpitalnego i wszelkich innych dokumentów datowanych później, tj. po czasie wydania zaskarżonej decyzji ZUS mogłyby mieć znaczenie dla niniejszego postępowania o tyle, o ile wskazywałyby na istniejący gorszy stan zdrowia badanego z okresu wydania zaskarżonej decyzji ZUS. Jeżeli natomiast wynikałoby z nich nawet pogorszenie stanu zdrowia, które nastąpiło jednak po tym czasie nie będzie miało ono znaczenia dla toczącego się już postępowania sądowego. W takim wypadku bowiem ubezpieczony może wystąpić z kolejnym wnioskiem do ZUS o przedmiotowe świadczenie. Sąd natomiast w niniejszym postępowaniu ocenia prawidłowość rozstrzygnięć organu rentowego według stanu faktycznego z chwili ich wydania (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 12.01.2012 r., II UK 79/11).

Opinie biegłej w ocenie Sądu spełniają ponadto wymogi przewidziane dla tego rodzaju środków dowodowych, określone w art. 278 kpc i art. 285 kpc, zaś w toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności, które mogłyby podważać zaufanie do wiedzy czy bezstronności biegłej.

Za wiarygodne co do zasady uznał Sąd też zeznania odwołującej się. Nie miały one jednak większego znaczenia przy rozstrzygnięciu sprawy.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.4 ust.1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 982 ze zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Zgodnie z ust.2 powyższego artykułu osobie, która spełnia warunki określone w ust.1 przysługuje:

- 1) renta socjalna stała – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Zgodnie z art. 5 ustawy ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik ZUS na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz.1440 ze zm.).

Poprzez dyspozycję art. 15 ustawy o rencie socjalnej ustawodawca w ramach oceny czy spełnione zostały przesłanki do przyznania renty socjalnej nakazał odpowiednio stosować art. 12-14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, które zawierają legalne definicje całkowitej i częściowej niezdolności do pracy. Mianowicie, przepis art.12 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za całkowicie niezdolnego do pracy uznaje osobę, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu. Z kolei przepis art.12 ust.3 ustawy za częściowo niezdolną do pracy uznaje osobę, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego - w tym jednoznacznych wniosków opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii brak było podstaw do przyjęcia, że odwołującej przysługuje prawo do renty socjalnej, gdyż rodzaj i charakter ujawnionych schorzeń nie uzasadniał zakwalifikowania jej jako osoby całkowicie niezdolnej do pracy.

Zarówno z orzeczenia lekarza orzecznika, a następnie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jak i treści opinii biegłej sporządzonych na użytek postępowania wynika, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

W toku niniejszego postępowania sądowego u odwołującej stwierdzono osobowość histrioniczną, reakcje sytuacyjne depresyjne w wywiadzie.

Opiniowana pozostaje w leczeniu psychiatrycznym od wielu lat. Rozpoznaje się u niej zaburzenia depresyjne, depresyjno – lękowe, reakcje sytuacyjne, okresowo zamiary suicydalne, dominuje osobowość zaburzona histrioniczną, rozpoznanie to wielokrotnie potwierdzone podczas licznych hospitalizacji psychiatrycznych. Podczas ostatniej hospitalizacji w lutym 2013 r. nie stwierdzono zaburzeń innych poza osobowością histrioniczną. Nie stwierdzono choroby psychicznej w sensie psychozy, deficytu intelektu, zespołu psychoorganicznego ani innych chorób endogennych. Stwierdzony problem psychiatryczny, objawy zaburzonej osobowości z okresowymi reaktywnymi dolegliwościami depresyjnymi, aczkolwiek wieloletni, nie pozwala uznać odwołującej się za całkowicie niezdolną do pracy.

W konsekwencji, Sąd uznał, że rodzaj i natężenie występujących u odwołującej się schorzeń kwalifikuje do przyjęcia, że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy. Tym samym należało przyjąć, że nie spełnia ona podstawowego wymogu przewidzianego w ustawie, jakim jest całkowita niezdolność do pracy rozumiana jako utrata zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Skoro więc zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była prawidłowa, to odwołanie należało oddalić jako bezzasadne, przyjmując za podstawę powołane przepisy oraz art.477¹⁴§1 k.p.c.

(...)